

Leidsters over opleidingen

Permanente educatie: pure noodzaak?

Kinderopvang gaat naast verzorgen steeds meer over opvoeden. Dit vraagt meer kennis en vaardigheden van de leidsters op de groep. Vandaar dat er veel geld en tijd wordt geïnvesteerd in het up to date houden van vakkennis. Wat is het nut hiervan en waar heb je als pedagogisch medewerker daadwerkelijk behoefte aan?

Tekst: Marjolijn Westerlaken
Fotografie: Wilbert van Woensel

Als pedagogisch medewerker heb je een belangrijke rol in de opvoeding van kinderen. Dat betekent ook dat je steeds op de hoogte moet blijven van de ontwikkelingen op je vakgebied. 'We leven nu in een heel ander Nederland dan voorheen', vertelt Joke de la Croix (55). Zij werkt sinds 1992 bij de Haagse Dak kindercentra. 'Ook de manier waarop kinderen worden op-

'Je leert buiten je eigen kader te treden

gevoed, is heel erg veranderd. Vroeger moesten kinderen bijvoorbeeld gewoon doen wat er werd gezegd. Nu is er veel meer respect voor de autonomie van het kind. Voor een groot gedeelte groei je daarin mee, maar opleidingen leren je hoe je hier mee om moet gaan.'

Om op de hoogte te blijven van de veranderingen op uiteenlopende gebieden moet iedere medewerker bij Dak elk jaar de beleidsnotities lezen en een paraaf zetten. 'Het gaat hierbij om de nieuwste visie op voeding, maar ook om wat het wenbeleid van het centrum is of hoe om te gaan met zieke kinderen', vertelt Joke.

Kennis uitwisselen

Bij Kinderopvang Fleks Hoogeind in Breda houden de leidsters hun vakkennis bij door maandelijks tijdens een vergadering informatie uit te wisselen over een bepaald thema. 'In overleg wordt per groep een thema gekozen', zegt Suzan Damen (22), werkzaam op een verticale groep. 'Het is de bedoeling dat iedere groep een onderwerp voorbereidt middels het volgen van een cursus of het verzamelen van informatie. Zo hebben wij een collega die binnenkort op een cursus gaat over ontwikkelingachterstanden. Zij koppelt

op een later moment terug wat zij daar heeft geleerd.' Naast het uitwisselen van informatie en het inlezen gaan pedagogisch medewerkers regelmatig op cursus. Hier blijkt een belangrijke rol weggelegd voor de leidinggevende. Die weet tenslotte middels functioneringsgesprekken waar jouw interesses liggen en wat jouw aandachtspunten zijn. Joke: 'Ik ben in mijn groep heel erg met taal bezig. Ik lees dagelijks voor en benoem alles wat ik doe. Op een gegeven ogenblik had ik behoefte aan meer verdieping. Ik kwam toen de taalmethode Kaleidoscoop tegen en raakte erg enthousiast. Mijn leidinggevende vond de cursus goed bij mij passen en vond het ook zinvol voor ons kinderdagverblijf. Op termijn hoop ik de vervolgcursus 'Train de trainer' te mogen gaan doen. Na afloop van deze training zou ik mijn collega's kunnen begeleiden bij het werken met de taalmethode.'

Suzan vindt dat je als pedagogisch medewerker zelf mede verantwoordelijk bent voor je eigen ontwikkeling. Vandaar dat zij op zoek ging naar een vervolgopleiding. Haar leidinggevende heeft haar echter een duwtje in de juiste richting gegeven. 'Op termijn lijkt de functie unithoofd mij wel iets.' Haar leidinggevende heeft aangegeven haar te willen begeleiden tijdens de opleiding. 'Het is toch prettig als iemand het vertrouwen in je uitspreekt.'

Zelfvertrouwen

Beide leidsters vinden het belangrijk dat hun werkgever scholing in het beleid heeft opgenomen. 'Je stimuleert hiermee de mensen die staan te trappelen om iets nieuws te leren', zegt Joke. 'Daarnaast

zorg je ervoor dat de mensen die zich niet zo snel opgeven voor een training dat wel doen, want het is immers verplicht. Bovendien leer je door het volgen van trainingen buiten je eigen kaders te treden. Ik heb eens de workshop 'Werken met drukke peuters' gevolgd. Ik weet hierdoor dat je peuters niet moet afremmen, maar juist mogelijkhe-

den moet bieden om energie kwijt te kunnen.' Suzan: 'Ik werk pas tweeëneen-half jaar in de kinderopvang en door iedere training leer ik iets bij. Daardoor ben ik steeds minder afhankelijk van collega's en voel ik mij zekerder.' >

Lees meer over dit onderwerp op: www.prima-online.nl

'Ik ga mijn kennis delen met collega's'

Pamela Bogman (28) is locatiecoördinator bij de 2Loopings in Den Haag. Zij rondde in maart de tweejarige MBO+ opleiding vakvolwassen pedagogisch medewerker bij 2Samen in Den Haag af. 2Samen is de enige kinderopvangorganisatie in Den Haag die deze opleiding biedt. 'Ik werk inmiddels zeven jaar in de kinderopvang en heb dus al behoorlijk wat cursussen en opleidingen gevolgd, zoals 'Werken met baby's', 'Seksualiteit en kindermishandeling' en 'Klantgericht werken'. Een paar maanden geleden heb ik de MBO+ opleiding vakvolwassen pedagogisch medewerker afgerond. Nu is het de bedoeling dat ik de kennis die ik heb opgedaan, ga delen met mijn collega's. Zij kunnen hun hulpvragen bij mij neerleggen. 'Het belangrijkste dat ik geleerd heb tijdens de opleiding is goed te kijken naar de hulpvraag van kinderen. Achter vervelend gedrag schuilt altijd een boodschap. Daarnaast ben ik geschrokken van hoe collega's soms omgaan met kinderen, bijvoorbeeld door gesprekken abrupt af te kappen of niet goed in te spelen op de natuurlijke interesses van kinderen. Ik weet door het afronden van de opleiding dat ik de kennis en vaardigheden in huis heb om goed te functioneren.'

Scholing als investering

In het Manifest Kinderopvang 2008, dat op 4 september 2008 is aangeboden aan staatssecretaris Dijkzwa, staat beschreven welke cruciale taak de kinderopvang voor de Nederlandse samenleving vervult. In dit document staat ook dat de werkgevers in de kinderopvang regelmatig bijscholing moeten bieden aan hun werknemers. De professionalisering van de kinderopvang is ook op andere punten zichtbaar. Zo kwam kort geleden het Pedagogisch Kader Kindercentra 0-4 jaar tot stand. Hierin staat wat een pedagogisch medewerker moet kennen en kunnen. In september 2008 is bij Fontys Hogescholen de eerste HBO-opleiding voor pedagogisch management kinderopvang van start gegaan.